

Kela[®]

Pä'rnnpiârri

Vuä'nkânji da čiõlggsânji | 2024

Lapsiperheet | Koltansaame

Siiskõs

Kela tuärjjõõzz pä'rnnpiârrjid	3
Päärnaž šõddmen	6
Puärrsipei'vvtie'ğğ piârluõvâsvuõdi ääi'j	8
Päärnaihäaid tuärjjõõzz piârluõvâsvuõd mângja	16
Jõs päärnaž puâccai	21
Jeä'ltemtuärjjõs	22
Ooccmõš da mähssmõš	24
Näai't Kela kääzzkâstt	27

Kela tuärjjõõzz pä'rnnpiârrjid

Tän brosyyrâst vuä'pstet, mä'htt Kela tuärjjad pä'rnnpiârrjid. Kela tuärjjõõzz veäkka puärraz vuei'tte lee'd dääma päärnaines vuõssmõs vääžnai määnpõõ'ji ääi'j.

Pue'tti seeidain vuä'pstet tää'rkben, mõõn tuärjjõõzz Kela mähss pä'rnnpiârrja vue'rdempââ'j da siõ'me šõddâm mângja.

Brosyyrâst vuä'pstet še, mä'htt Kela tuärjjad päärna häiddmõõžž da päärnast šõddi koolaid.

Brosyyr looppâst lie teâđ tõi'st, mä'htt pä'rnnpiârri tuärjjõõzzid oozzât.

Brosyyr čiõlgat ee'jj 2024 vue'jjest.

Lââ'ssteâđ nee'ttest da te'lfoonâst

Kela tuärjjõõzzi pIRR vuä'pstet nuõrttsää'mkiõ'lle adrõõzzâst
www.kela.fi/nuorttsaamkioll

Pä'rnnpiârri tuärjjõõzzin vuä'pstet tää'rkben Kela lää'ddkiõllsaž seeidain
www.kela.fi/lapsiperheet

Jõs tu'st lie kõõčcmõõžž, vuäitak säittad kääzzkâ'stemnâamra
020 692 206

Ķii vuäitt vuäžžad pä'rnnpiârri tuärjjõõzzid?

Vuäitak vuäžžad Kelast pä'rnnpiârri tuärjjõõzzid, gu jälstak Lää'ddjânnmest põõššinalla. Jõs jälstak Lää'ddjânnmest tä'lk siõmmna ääi', jiõk takainalla vuei't vuäžžad Kela tuärjjõõzzid. Kuä'ss-ne tuärjjõõzzid vuei'tte vuäžžad še oummu, kook jälste jee'resä'rnn leša reaugga Lää'ddjânnmest.

Jõs leäk jälstam ålggjânnmin le'be leäk siirdcõõttmen ålggjânnmid, täärkest Kelast, vuäitak-a vuäžžad Kela tuärjjõõzzid. Serddmõš Lää'ddjânnmest meadda le'be vuä'nkab åårrmõš ålggjânnmin vuäitt vaaikted Kela mä'hssem tuärjjõõzzid.

Koid tuärjjõõzzid pä'rnnpiâr vuäitt vuäžžad?

Kela tuärjjõõzz pä'rnnpiârrijid lie

- jeä'nnveä'kkvuõtt
- puärrsipei'vvtie'ğğ
 - vue'rddempâ'jiteä'ğğ
 - spesiaalvue'rddempâ'jiteä'ğğ
 - puärrsiteä'ğğ
 - e'ččvuõtt-teä'ğğ, jõs pärnad la'skkuum äi'ğğ leäi ouddâl 4.9.2022
- päärnažlää'ss
- päärnaihåaid tuärjjõõzz
 - dommhåaid tuärjjõs
 - šiõttõllum håiddteä'ğğ
 - privatt håaid tuärjjõs
 - vue'sshåiddteä'ğğ
 - puõcci da lää'mes päärna tuärjjõõzz
 - jeä'ltemtuärjjõs.

Pä'rnnpiâr vuäitt vuäžžad jee'res Kela tuärjjõõzzid

Tää'rkest še, vuäitak-a vuäžžad jee'res Kela tuärjjõõzzid. Jee'res piârrija kuulli Kela tuärjjõõzz lie ouddmiärkkân jälstummuž tuärjjõõzz, mätt'tõõdi tuärjjõõzz, prizoovnee'kk tuärjjõõzz, reaugte'mesvuõttstaan da puõccma kuulli ko'rvvõõzz. Tõk lie čiõlguum jii'jjez brosyryn.

Päärnaž šõddmen

Jõs ti'jjid lij šõddmen siõmâž,
vää'ld vuõššân õhttvuõđ vuäpstõ'kke.
Gu vue'rddempââ'jj lij õuddnam, vuäitak ooccâd Kela tuärjjõõzzid,
mâte jeä'nneä'kkvuõđ.
Kelast vuäžž še päärnažlââ'zz, Kela-koort
da jee'resnallšem tuärjjõõzzid päärna hâiddmõ'sše.

Vuäpstõk kääzkkâstt siõ'me vuõ'rddjid da pä'rnnpiârrijid

Jõs leäk siõ'me vue'rddmen, vää'ld õhttvuõđ vuäpstõ'kke.
Vuäpstõõgg liä pue'rrvâjjamvuu'di kääzkkõõzz,
da tõk liä mäaustem.

Vuäpstõõggâst piâr vuäžž vuäppõõzzid
vue'rddempââ'j da šõddeem vääras.
Lââ'ssen vuäpstõõggâst seu'rrjet jie'nna da vuõzz tiõrvâsvuõđ.

Jeä'nna âlgg jââ'tted vuäpstõõggâst
tiõrvâsvuõtt-ta'rkstummšest vue'rddempââ'j aalgâst,
mâaimõõzzâst 18. vue'rddemneä'ttlest.
Gu vue'rddempââ'jj lij pešttam uu'ccmõsân 22 neä'ttel
(154 pei'vved), vuäpstõk oudt tu'nne vue'rddempââ'jjtuõđštõõzz.
Taarbšak tõn, gu oo3zak Kelast tuärjjõõzz.

Jeä'nneä'kkvuõtt le'be jeä'nnevuõttpa'kkõs

Vuäitak ooccâd jeä'nneä'kkvuõđ,
ko vue'rddempââ'jj lij pešttam 5 määnpââ'j.
Vuäitak va'lljeed jeä'nnevuõttpa'kkõõzz le'be 170 eu'rred.
Jeä'nnevuõttpa'kkõõzzâst lie hâiddtarbbâz da pihttâz õmmgi'žže.
Vuäitak ti'll'jed pa'kkõ'sse sää'mkiõllsa vuõsskee'rj Kelast.

Oo3z jeä'nnevuõtt-tie'gğg mâaimõõzzâst
2 määnpââ'j ouddâl la'skkuum ääi'j.

Päärnažlââ'ss

Kela mähss juõ'kk päärnast päärnažlââ'zz.
Päärnažlââ'zz mäau'set takainalla jeänna,
ečča le'be jee'res huõlteeja.
Mähssmõš juätkkai tõn määnpââ'j lo'ppe,
kuä'ss päärnaž teâudd 17 ee'kked.

Päärnažlââ'zz mäau'set päärnai meä'r mie'ldd:

- õõtâst päärnast nu'tt 95 eu'rred määnpââ'jest
- kuei'test päärnast nu'tt 200 eu'rred määnpââ'jest
- kooumâst päärnast nu'tt 334 eu'rred määnpââ'jest
- neelljast päärnast nu'tt 507 eu'rred määnpââ'jest
- viidâst päärnast nu'tt 699 eu'rred määnpââ'jest.

Vuälla 3-âkksain päärnain mäau'set
šuurab päärnažlââ'zz 1.4.2024 ää'ljee'l.
Pâäjõs lij 26 eu'rred määnpââ'jest.

Õhttujeä'lteei vuäžž pâäjõõzz,
kää'tt lij juõ'kk päärnast nu'tt 73 eu'rred määnpââ'jest.

Päärnažlââ'zzest jeät mahssu piid.

Muu'st ooccâd päärnažlââ'zz.
Vuäitak ooccâd päärnažlââ'zz ju'n ouddâl siõ'me šõddmõõžž
le'be siõ'me šõddmõõžž mângja.

Kela-kortt

Ko päärnaž šâdd Lää'ddjânnmest,
tõ'st määnn teätt puõccipõörtâst narodrekisteera
da to'ben Kelaa'je.
Päärnaž vuäžž persoontiõtt.

Ko päärnaž lij vuäžžam nõõm,
Kela vuõlttad domoi Kela-koort le'be puõccâmääsktõskoort.

Puärrsipei'vvtie'gğ piärluõvâsvuõdi ääi'j

Siõ'me vuõ'rddi puä'res vuäitt kuâđđjed jeä'nluõvâsvuõ'tte ju'n ouddâl siõ'me šõddmõõžž.

Siõ'me šõddmõõžž mænğa kuhttu puärraz vuäžža lee'd siõ'mein dääma.

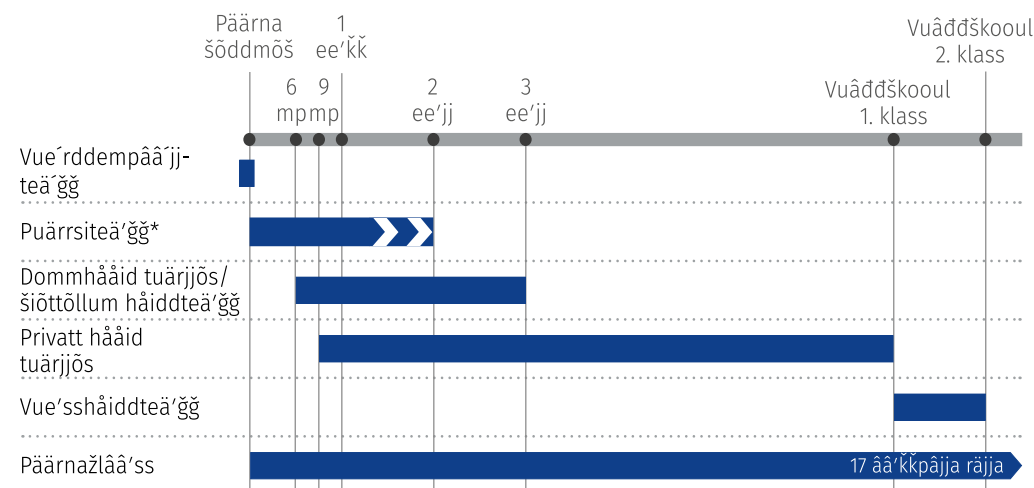
Kela mähss tän ääi'jest puärrsipei'vvtie'gğid, kook stää'ne piärrri puättjid.

Piärluõvâsvuõd da tuärjjõõzz

Kuä'ss tuärjjõõzzid vuäitt vuäžžad?

Vue'lnn aarrai koovâst puu'tet ou'dde, måkam tuärjjõõzzid Kela mähss pä'rnnpiärrija vuõssmõs siõ'me šõddâm ääi'j da ko päärnaž šâdd. Koov pâ'jjruõbdâst lij päärna ää'kk.

Paalk čuä'jte, koon ää'kkpâ'jest Kela mähss koon-a tuärjjõõzz.

* Puärraz vuei'tte vuäžžad puärrsipei'vvtie'gğid seämma ääi'j jäänmõsân 18 arggpeeiv ääi'j. Puärrsiluõvâsvuõd vuäitt ää'nned jee'resmettsaž vuärain, poka päärnaž teäudd 2 ee'jj. Luõvâsvuõd jue'jjet puärrsi kõõsk. Luõvâsvuõd vuäitt ää'nned vue'zzi da vuärain mie'lidd.

Vue'rdempââ'jiteä'ğğ

Siõ'me vuõ'rddi puä'res vuäitt kuâđđjed
vue'rdempââ'jluõvâsvuõ'tte ääi'jmössân 30 arggpeei'v
le'be nu't 5 neä'ttel ouddâl päärna la'skkuum ääi'j.

Vue'rdempââ'jluõvâsvuõđâst aârrai puä'res
vuäžž vue'rdempââ'jtie'ğğ.
Tõn määu'set 40 arggpeei'v le'be nu't 6,5 neä'ttel.

Vuäitak ooccâd vue'rdempââ'jtie'ğğ,
gu vue'rdempââ'jj lij pešttam 154 pei'vved
le'be 22 neä'ttled .

Vuäžžak vuäpstõõggâst vue'rdempââ'jtuõđštõõzz,
koon taarbšak ooccmõõžž meâlddössân.
Kela mähss vue'rdempââ'jtie'ğğ mâäibeä'lnn
jäänmõsân 2 määnpââ'j ääi'jest.
Vuäitak ooccâd seamma ooccmõõžžin še puärrsitie'ğğ.

Taa'rkest tuâjju'vddjest õõudbeä'lnn ooccâm,
vuäžžak-a vue'rdempââ'jluõvâsvuõđ ääi'jest pää'lķ.

Muu'st i'lmmted tuâjju'vddja
vue'rdempââ'jluõvâsvuõđâst mâäimõõzzâst
2 määnpââ'j õõudbeä'lnn luõvâsvuõđ alttummuž.

Spesiaalvue'rdempââ'jiteä'ğğ

Jõs tauddõõvak tuâjppäai'kest kumccõ'sse,
kemiallaš aunnstõõzzid le'be pâššnei kõ'ppe,
vuäitak kuâđđjed meâdda tuâjast tâ'lles,
gu vuârdak siõ'me.
Nâkam vue'jjest vuäžžak spesiaalvue'rdempââ'jtie'ğğ.

Päärna šõddmõõžž mânḡa
vue'rdempââ'jluõvâsvuõtt juätkkai nu't 1-2 neä'ttel.
Jeänna määu'set tän ääi'jest vue'rdempââ'jtie'ğğ.

Puärrsiteä'ğğ

Vuäitak alteed puärrsiluõvâsvuõđ, gu siõmâž lij šõddâm.
Puärrsiluõvâsvuõ'tte vuäitt kuâđđjed kuäbbaž täättas puärrsin.
Suâna vuei'tte lee'd še vuârtoõggi puärrsiluõvâsvuõđâst.

Puärrsiluõvâsvuõtt peštt 320 arggpeei'vved
le'be nu't 14 määnpââ'jjed.
Kuhttuin puärrsin lij puärrsiluõvâsvuõđ peei'vin
pie'll le'be 160 pei'vved.
Nu'bb puärrsin vuäitt luõvted nobba
0-63 pei'vved le'be jäänmõsân 10,5 neä'ttled

Kela mähss puärrsiluõvâsvuõđ ääi'jest puärrsitie'ğğ.
Puärrsiluõvâsvuõđ vuäitt ââ'nned jee'resmettsaž vuârain,
poka päärnaž teâudd 2 ee'jj.
Suâv kuuitâg tuâjju'vddjinad puärrsiluõvâsvuõđ âänmõõžžâst.
Taa'rkest tuâjju'vddjest,
vuäžžak-a puärrsiluõvâsvuõđ ääi'jest pää'lķ.
Jõs vuäžžak pää'lķ,
Kela mähss tuärjjõõzz tuu tuâjju'vddja.

Jõs piâr vuäžž juu'mķid,
Kela mähss puärrsitie'ğğ 84 arggpeei'vved
le'be nu't 14 neä'ttled lââ'zz.

Jõs nu'bb puärrsin âänn huõl päärnast tâ'lķ õhttu,
son vuäitt ââ'nned puk 320 arggpeei'vved
da lee'd kuu'kķab ääi'j puärrsiluõvâsvuõđâst.
Son vuäitt luõvted nobba päärna hâiddai ooumže
jäänmõsân 126 puärrsiteä'ğğpei'vved.
Tât ooudald, što päärnast ij leäkku raavuum e'čč
ij-ga jie'nnest leäkku pie'llkuei'mm,
kää'tt vuäitci vuäžžad e'ččvuõtt-tie'ğğ.

Ooz3 puärrsiti'e'g'g ääi'jeld.
Kela mähss puärrsiti'e'g'g mââibeä'l'nn
jäänmōsân 2 määnpââ'j ääi'jest.

Ooz3 puärrsiti'e'g'g še tōn ääi'jest,
kuä'ss tuâjju'vddjad mähss tu'nne pää'l'k.

Vue'sspuärrsiteä'g'g

Jōs hâaidak pârna pie'k'k ääi'j peei'vest
da leäk vue'ssâi'g'g'tuâjast,
vuäitak vuäžžad vue'sspuärrsiti'e'g'g.
Vue'sspuärrsiteä'g'g lij pie'll tiuddpuärrsiti'e'g'gest.

Vuäitak vuäžžad vue'sspuärrsiti'e'g'g,
jōs leäk tuâjast jäänmōsân 5 čiâss peei'vest.
Gu leäk vue'sspuärrsiluōvâsvuōđâst oōut peei'v,
tu'st mâânn vue'sspuärrsiteä'g'gpei'vv.

Tuärjjōs adoptiopuärrsid

Kela tuärjjad adoptiopârna puärrsid miâlggâd
seämmanalla ko biolooglaž puärrsid.

Adoptiopuärraz jie vuei't vuäžžad vue'rddempââ'jjiti'e'g'g,
leâša sij vuäžža puärrsiti'e'g'g õhttsi'žže 320 arggpei'vved.
Puärrsiti'e'g'g määu'set tōn peei'vest ää'ljee'l,
ko vuäžžak adoptiopârna hâiddsad.
Jōs adoptâastak pârna âlggjânmin,
vuäitak ooccâd Kelast teägglaž tuärjjōōzz adoptio koolaid.

E'ččvuōtt-teä'g'g

Tät seidd kuâskk piärrjad, jōs

- la'sk'kuum äi'g'g leäi ouddâl 4.9.2022
- vaa'ldid adoptiopârna hoiddu 30.7.2022
le'be ouddâl tōn.

Jōs pârnaž šōōddi le'be adoptiopârna
va'lddeš hoiddu mâ'ηηlōbân,
pârna puärrsin nu'bb vuäitt vuäžžad puärrsiti'e'g'g.
Loogg puärrsiti'e'g'gest seeidast 11.

E'čč vuäitt ââ'nned e'ččluōvâsvuōđ õhttsi'žže
jäänmōsân 54 arggpei'vved le'be nu'tt 9 neä'ttled.
Kela mähss e'ččluōvâsvuōđ ääi'jest e'ččvuōtt-tie'g'g.

E'čč vuäitt lee'd e'ččluōvâsvuōđâst 1–18 arggpei'vved
le'be jäänmōsân 3 neä'ttel seämma ääi'j
ko jeä'nn lij luōvâsvuōđâst.
Vuäitak ââ'nned tän vuässōōzz e'ččluōvâsvuōđâst
õhttân vuâra le'be jue'k'ked tōn jäänmōsân neelj pâjja.

Jōs leäk ju'n âânnam 18 arggpei'vved luōvâsvuōđ,
vuäitak vōl ââ'nned 36 arggpei'vved.
Vuäitak ââ'nned tōid tōn mâηηa,
ko puärrsiti'e'g'g vuäžžmōš lij puuttâm.

Vuäitak ââ'nned luōvâsvuōđ õhttân vuâra
le'be kue'htten pââ'jest.
Jōs jiōk leäkku âânnam vōl ni voo'ps luōvâsvuōđ,
vuäitak ââ'nned õhttân vuâra puk 54 arggpei'vved luōvâsvuōđ.

Jōs piärrja šâ'dde juu'mi'k,
Kela mähss e'ččvuōtt-tie'g'g 18 arggpei'vved lââ'zz.
Täid peei'vid vuäitak ââ'nned seämma ääi'j jie'nnin
le'be puärrsiti'e'g'g puuttâm mâηηa.

E'ččuõvâsvuõđ ââ'net ouddâl ko päärnaž lij teâuddam 2 ee'jj.
Vuäitak ooccâd e'ččuõtt-tie'gğg mââikiõ'tte.
Oozz e'ččuõtt-tie'gğg kuuitâg
ouddâl ko päärnaž teâudd 2 ee'jj da 2 määnpââ'j.

I'Immet tuâjju'vddja e'ččuõvâsvuõđâst
mââimõõzzâst 2 määnpââ'j ouddâl luõvâsvuõđ aalg.
Jõs luõvâsvuõttad lij jäänmõsân 12 arggpei'vved,
i'Immet tõ'st määnpââ'j ouddkiõ'tte.
Vuäitak ooccâd e'ččuõtt-tie'gğg,
jõs leäk ouddmiärkkân põõrgâsneķ, reaugtem le'be
mätt'tõõtti.

Mõõn jiännai tuärjjõõzz vuäžž?

Puärrsitie'gğg meär la'skķeet ee'kķpuättji vuâđald.
Ee'kķpuätti miärkkšâ'vve tuu 12 määnpââ'j puättjid.

Jõs vuäitak vuäžžad tuärjjõõzz ouddmiärkkân vue'ssmannust
2024 ää'ljee'l, Kela la'skkad tuärjjõõzz meär tõi puättji mie'ldd,
koid leäk vuäžžam 1.4.2023–31.3.2024.

Tuärjjõs lij pâi uu'ccab ko pä'lķķ.
Tääu'jmõssân tõt lij 70 prosee'nt puättjin.

Tuärjjõ'sse vaaikat še tõt,
jõs leäk mätt'tõõttâm le'be puõccâm le'be
leämmaž reaugte'mmen.
Uu'ccmõs tuärjjõs lij 31,99 eu'rred peei'vest
le'be nu'tt 800 eu'rred määnpââ'jest.
Ouddmiärkkân mätt'tõõtti vuäžž tän vee'rd tuärjjõõzz.

Puärrsipei'vvtie'gğgin vää'ldet piid.

Tuâjli'žže nârrje jeältõk da ee'kķluämm,
ko son lij puärrsiluõvâsvuõđâst.

Jõs vuäžžak puärrsiluõvâsvuõđ ääi'j pää'lķ,
Kela mähss tuärjjõõzz tuu tuâjju'vddja.

Päarnaihåaid tuärjjõõzz piârluõvâsvuõđ mângja

Puärrsiluõvâsvuõđ mângja

le'be puärrsiteä'gğpõõ'ji kõõskâst vuäitak

- vuäžžad dommhåaid tuärjjõõzz,
jõs päärnaž ij vuässõõđ kää'dd õuddpiõmmu
- vuäžžad dommhåaid le'be privatt håaid tuärjjõõzz,
jõs päärnaž vuässâatt privatt õuddpiõmmu.

Vuäitak še vuäžžad šiõttõllum hâiddtie'gğ
jõs reaugak jäänmõsân 30 čiâssâd neä'ttlest
jeä't-ka tu'nne mahssu puärrsipei'vvtie'gğid.
Päarnaihåaid tuärjjõõzzid jeä't mahssu
vuâlla määnpââ'j ääi'jest.

Dommhåaid tuärjjõs

Dommhåaid tuärjjõõzz vuäitt ooccâd,
jõs vuâlla 3-ekksa päärna håaidat jee'res päai'kest
gu kää'dd ouddpeâmmast, ouddmiârkkân dââma.
Hoi'ddjeei vuäitt lee'd päärna e'čč le'be jeä'nn
le'be kii-ne jee'res, ouddmiârkkân ä'jj le'be äkk
le'be pa'lkkuum hoi'ddjeei.

Vuäitak vuäžžad dommhåaid tuärjjõõzz,
gu päärna šõddmõõžžâst lij mõõnnâm äi'gğ 160 arggpei'vved.
Tâl päärnaž lij nu't 6 määnpââ'j ekksaž.

Dommhåaid tuärjjõõzz ij vuei't vuäžžad,
jõs päärnaž lij kää'dd ouddpeâmmast.
Dommhåaid tuärjjõ'sse ko'lle hâiddteä'gğ da hâiddlââ'ss.
Tuu dommkâ'dd vââjj mä'hssed lââ'ssen kâ'ddlââ'zz.

Hâiddteä'gğ lij

- nu'tt 378 eu'rred määnpââ'jest
õõut vuâlla 3-ekksaž päärnast
- nu'tt 113 eu'rred määnpââ'jest
piârri juõ'kk jee'res vuâlla 3-ekksaž päärnast
- nu'tt 73 eu'rred määnpââ'jest juõ'kk pâ'jjel 3-ekksaž
leâša vuâlla škooulâkksaž päärnast.

Hâiddlââ'zz vuäžž tâ'lkk õõut päärnast,
da tõt lij jäänmõsân nu'tt 202 eu'rred määnpââ'jest.
Hâiddlââ'zz mie'rr lij puärrsi puättjin kidd.

Kook-ne kää'dd mä'hsse dommhåaid tuärjjõõzz
lââ'ssen kâ'ddlââ'zz.
Kõõjj tuu dommkââ'ddest le'be Kelast,
vuäžžak-a kâ'ddlââ'zz.

Dommhåaid tuärjjõõzzâst määu'set piid.

Privatt håaid tuärjjõs

Vuäitak vuäžžad privatt håaid tuärjjõõzz,
jõs päärnâž hâidd pa'lkkuum hoi'ddjeei
le'be privatt ouddpeâmpäi'kk.
Privatt håaid tuärjjõõzz vuäitt vuäžžad,
jõs päärnaž lij teâuddam 9 määnpââ'jjed,
leša lij vuâlla škooulâkksaž.
Tuärjjõõzz ij vuei't vuäžžad,
jõs päärnaž lij kää'dd ouddpeâmmast.
Privatt håaid tuärjjõ'sse ko'lle hâiddteä'gğ da hâiddlââ'ss.
Tuu dommkâ'dd vââjj mä'hssed lââ'ssen kâ'ddlââ'zz.

Háiddteä'gğ lij nu't 192 eu'rred määnpâa'jest.
Jõs päärnaž lij vuõssmätt'tõsâkksaž
da oudpeämmast vue'ssäiggsânji,
háiddteä'gğ lij nu't 71 eu'rred määnpâa'jest.

Háiddtie'gğ lââ'ssen vuaitak vuäžžad háiddlââ'zz.
Tõt lij jäänmõsân 266 eu'rred määnpâa'jest.
Háiddlââ'zz mie'rr lij kiddy puattjin.
Jõs vuäžžak uu'ccab háiddtie'gğ, lij háiddlââ'ss še uu'ccab.

Kela mähss privatt háaid tuärrjõõzz pa'lkkuum hoi'ddjeeja
le'be oudpeämmpäikka.

Privatt háaid tuärrjõõzzâst määu'set piid.

Šiõttõllum háiddteä'gğ

Vuaitak vuäžžad šiõttõllum háiddtie'gğ,
jõs reâugak jäänmõsân 30 čiâssâd neä'ttlest
da háaidak loppäai'j päärnžad.
Kela mähss šiõttõllum háiddtie'gğ
vualla 3-ekksaž päärnast.

Šiõttõllum háiddtie'gğ vuei'tet mä'hssed kuhttu puärrsa.
Te'l kuhttui puärrsin älgg tuejjeed takai
vuä'nkab tuäjjääi'j.
Suanna â'lğge háiddad päärna jee'res ääi'j
le'be jee'res peei'vi.

Šiõttõllum háiddtie'gğ määu'set tuäjjääi'j mie'ldd.
Háiddteä'gğ vuaitt lee'd ju'n-a
nu'tt 269 eu'rred määnpâa'jest
le'be nu'tt 179 eu'rred määnpâa'jest tõi mie'ldd,
mõõn jiännai kõskkmie'rin reâugak neä'ttlest.

Kela mähss šiõttõllum háiddtie'gğ seämma puärrsa
tä'lkk õõut päärnast vuärstes.

Šiõttõllum háiddtie'gğest määu'set piid.

Vue'ssháiddteä'gğ

Vuaitak vuäžžad vue'ssháiddtie'gğ,
ko reâugak jäänmõsân 30 čiâssâd neä'ttlest
päärna háiddam diõtt.
Kela mähss vue'ssháiddtie'gğ
päärnast, kää'tt lij škooulâst 1. da 2. klaassâst.
Vue'ssháiddteä'gğ lij nu'tt 108 eu'rred määnpâa'jest.
Tõ'st määu'set piid.

Kela mähss vue'ssháiddtie'gğ seämma puärrsa
tä'lkk õõut päärnast vuärstes.

Seämma puärrsa jeä't vuõittu mä'hssed seämma ääi'j
vue'ssháiddtie'gğ da šiõttõllum háiddtie'gğ.

Jõs päärnaž puâccai

Jõs päärnažad puâccai, vuäitak viikkâd suu tiõrvâsvuõttkõõskõ'sse le'be privatt dâhttra.

Kela ko'rvvad vue'zz privatt dâhttar mäausain. Lââ'ssen Kela ko'rvvad vue'zz talkksi hââ'ddest. Tiõrvâsvuõttkõõskõõzz hâaidaid Kela ij ko'rvved.

Kõskkpoddsaž hâidduõvâsvuõtt

Jõs vuâlla 10-eksaž päärnaž puâccai kroota ouddmiârkkân flu'nsse, vuäitak pää'cced meâdda tuâjast hâiddad suu.

Tõn kââčcat kõskkpoddsaž hâidduõvâsvuõttân. Kõskkpoddsaž hâidduõvâsvuõtt lij 4 peei'v. Jäänaš tuâjju'vddjin mä'hsse hâidduõvâsvuõđ ääi'jest pää'lķ. Kela ij määu's tuärjjõõzz tän ääi'jest.

Lossânji puõcci le'be lää'mes päärna hâiddmõš

Kela tuärjjad lossânji puõcci le'be lää'mes päärna hâiddmõõžž.

Kela tuärjjõõzz da kääzzkõõzz lie

- spesiaalhâiddteä'ğğ puärrsa, kââ'tt hâidd vuâlla 16-eksaž päärna
- vuâlla 16-eksa lää'mestuärjjõs
- vä'žžlõs tälkkmallaš säursmâttmõš.

Tõi pirr vuä'pstet täin brosyyrin:

- Puõccmõš da lää'mesvuõtt-tuärjjõõzz
- Säursmâttmõš.

Jeä'ltemtuärjjõs

Jõs puärraz rätkkje,
päärna kuâđđje täujja jälsted puärrsin nobba.
Tä'l tõt puärrsin, koonn å'rnn päärnaž ij jäälast,
mähss jeä'ltemvie'kk puärrsa, koonn å'rnn päärnaž jäälast.
Puärraz, koonn å'rnn päärnaž ij jäälast,
kääččat jeä'ltõsõõlgtum ooumžen.

Måtmešt jeä'ltõsõõlgtum ooumaž ij määu's jeä'ltemveä'kkõtõõzz
le'be jeä'ltõsõõlgtum puä'res ij leäkku ni voo'ps.
Te'l Kela vuäitt mä'hssed jeä'ltemtuärjjõõzz tøn puärrsa,
koonn å'rnn päärnaž jäälast.

Kela mähss jeä'ltemtuärjjõõzz, jõs

- jeä'ltõsõõlgtum puä'res ij leäkku mähssam jeä'ltemveä'kkõtõõzz
- jeä'ltemveä'kkõtõs lij jeä'ltõsõõlgtum ooumu
vue'llgaž puättji diõtt uu'ccab ko jeä'ltemtuärjjõs
- päärnast ij leäkku raavuum nu'bb puä'res
- päärna adoptâstt tä'lkk õhtt puä'res
- päärnast lij raavuum e'čč le'be jeä'nn,
leäša jeä'ltemveä'kkõtõõzz jeät leäkku vuäittam raaveed.

Jeä'ltemtuärjjõs lij õõut päärna õõl
nu'tt 196 eu'rred määnpää'jest.

Jeä'ltemtuärjjõõzzâst jeät mahssu piid.

Teätt jeä'ltõsõõlgtum ooumže

Jõs Kela mähss jeä'ltemtuärjjõõzz,
tõt pe'rrai jeä'ltõsõõlgtum ooumust
määu'skani kuâđđjam jeä'ltemveä'kkõtõõzzid.
Tõid kääččat jeä'ltemveä'kkõtõsveä'lğgen.

Jõs jiõk pãâ'st teä'ğğvuâggad diõtt mä'hssed
jeä'ltemveä'kkõtõsvie'lj Kelaa'je,
vuäitak oocčad mä'hssempeästtmõõžž Kelast.

Ooccmõš da mähssmõš

Oo33 pukid pä'rnnpiârri tuärjjõõzzid nee'ttest:

www.kela.fi/neettest

Taa'rķest ooccmõõžžâst,
mõõk meâlddõõzz tõ'st â'lğge lee'd.
Meâlddõõzzid vuäitt tääimted še nee'ttest.

Vuäitak ooccâd tuärjjõõzzid še lomaakkin,
koon vuäžžak Kela konttrest da ne'ttseeidain:

www.kela.fi/lomaakk

Kela pää'staddrõs lij
Kela
PL 10
00056 KELA

Vuäitak häiddad miâlggâd puk Kela-aa'sšääd te'lfoonâst še.

Ko Kela lij ķiõtt'tõõllâm ooccmõõžžad,
vuäžžak päikksad tu'mmstõõgg.
Tu'mmstõõggâst säärnat tuärjjõõzz meä'r, vuâđ
da mä'hssempei'v.
Vuäžžak tu'mmstõõgg te'l še,
jõs tu'nne ij leäkku miõttum tuärjjõs.

Kela mähss tuärjjõõzzid tuu tiil õõl.

Päärnažlââ'ss puätt tiil õõl takainalla määnpââ'j 26. peei'v.
Jõs baarķ lie te'l ķidd le'be
jõs mä'hssempei'vv lij pâ'sspeei'v mânġa,
päärnažlââ'ss puätt tiil õõl ju'n ääi'jben.

I'Immet, jõs vuâkkad mottai

Jõs jie'llmad mottai,
tõt vuäitt vaaikted tuu Kelast vuäžžam tuärjjõõzzid.
Muuttâs vuäitt kuõskkâd ouddmiârkkân jâlstummuž,
puättjid, reäuggmõõžž le'be piârri.

Muu'st i'Immed muttsin Kelaa'je.
Vuäitak tuejjeed tõn nee'ttest, te'lfoonâst le'be konttrest.

Tuu vasttõõžžâst lij peä'lstad ainsmä'tted,
što Kelast lie teâđ vuõ'i'ğğest.
Te'l tuärjjõõzz määu'set tu'nne vuõigg meä'r.

Jõs tu'mmstõõggâst lij vââ'ķķ

Jõs Kela tu'mmstõk lij tuu miõlâst puästtad,
vuäitak ooccâd tu'mmstõ'ķķe muttâz.

Vuäžžak tu'mmstõk-ķee'rj mie'ldd vuäppõõzzid tõ'st,
mä'htt muttâz oo33ât.

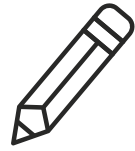
Jõs tu'st lie kõõččmõõžž,
vää'ld vuõššân õhttvuõđ Kelaa'je.

Nee'ttest vuäitak

- ooccâd tuärjjõõzzid
- vuõltteed meâlddõõzzid
- taa'rķsted ooccmõõžžad vue'jj
- vuõltteed saaggid
- i'Immed muttsin
- looppted tuärjjõõzz.

Pââjaspiijmõõžž

Näai't Kela kääzzkâstt

Nee'ttest

Loogg Kela tuärjjõõzzi pirr
sää'mkiõ'lle:

www.kela.fi/nuorttsaamkioll

La'skke tuärjjõõzz meä'r:

www.kela.fi/laskurit

Ä'sšed nee'ttest:

www.kela.fi/neetest

Ķee'rjtõõđ sizz ne'ttkääzzkõõzzid

MuuKela (OmaKela) sizz da
äi'ggva'rrjumša
âlgg kee'rjtõõtäd sizz.
Taarbšak baŋkktiõttid
le'be mobiilstaanõõgg.

Veä'kk äššummša

Ougglõskääzzkõõzzâst vuäžžak
persoonlaž vuä'pstummuž
da ohjjummuž:

www.kela.fi/ouggloskaazzkos

Vuäitak u'vded nuu'bb oomže

lää'v hâiddad Kela-aa'sšsääd:

www.kela.fi/aassi-haiddmos-nuubb-oummu-pealest

Kääzzkõspäai'kest

Taa'rkest addrõõzzid da
äävaiäärramaai'jid:

www.kela.fi/konttrest

Te'lfoonâst

Nuorttsää'mkiõllsaž te'lfonkääzzkõs

Äävai vu-pi čiašs 9–11.

020 634 4795

Vuäitak kue'dded

õhttvoöttvä'lddemraukkmõõžž

ne'ttpää'stin:

saame@kela.fi

Jee'res kääzzkõsnâamar

Äävai vu-pi čiašs 9–16.

Jälstummuš..... 020 692 210

Jeältõõgg..... 020 692 202

Säursmâttmõš da

lää'mesvuõtt-

tuärjjõõzz..... 020 692 205

Meeraikõskksa vue'jj

(vu-pi čiašs 10–15)..... 020 634 0200

Mätt'tõõttmõš da

veä'rğğõõlgtõs..... 020 692 209

Pe'rrjummuš..... 020 634 4940

Puõccmõš da koort..... 020 692 204

Pi'rgğeemtuärjjõs..... 020 692 207

Reâugte'mesvuõtt..... 020 692 210

Puärrazvuõtt..... 020 692 206

Sâittmõš da vuâr vuârddmõš

mä'hsse tuu te'lfoonõhttâm

hâ'ddliist mie'ldd.

Loogg lââ'zz:

www.kela.fi/telfoonast

Kela nuõrttsää'mķiõ'lle

Nuõrttsää'mķiõllsa ne'ttseeid:
www.kela.fi/nuorttsaamkioll

Nuõrttsää'mķiõllsa brosyyr:

Jeältõõgg da jee'res jeältõkvuäžžai tuärjjõõzz

Mätt'tõõđi da veä'rğğõõlgtõsnee'kk

Pi'rğğeemtuärjjõs

Puõccmõš da lää'mesvuõtt-tuärjjõõzz

■ **Pä'rnnpiârri**

Reâugte'mesvuõtt

Säursmâttmõš

Takai jälstemtuärjjõs

Ålggjânmin Lää'ddjânma le'be

Lää'ddjânmost ålggjânmid

Nuõrttsää'mķiõllsaž brosyyrđd vuäitt pri'nttjed
nee'ttest adrõõzzâst:

www.kela.fi/brosyyr